

Ogród Doświadczeń - radość odkrywania

Barbara Sobańska

Wchodzimy do Ogródo Doświadczeń. Dositć wąskie, przecinające się ścieżki prowadzą w coraz to nowe światy. Na platformach, przypominających ogromne liście, ustawione są przedziwne urządzenia. Wszystko jest tu niepowtarzalne.

Każdy liść-platforma to wyjątkowe zestawienie materiałów, nietypowa kompozycja, świetny pomysł. Każda platforma to osobny świat, inny klimat.

Ogród można zwiedzać na mnóstwo sposobów. Wcale nie trzeba chodzić po kolei, od platformy

do platformy. Choć ułożone są one w pewnym logicznym ciągu. Wręcz przeciwnie – lepiej zdać się na intuicję, na swoją własną wrażliwość. Ogród podzielony jest na cztery przestrzenie tematyczne – akustyka, złudzenia optyczne, ciecze, mechanika Newtonowska. Za pomocą znajdujących się tam urządzeń czy instalacji, każdy może zobaczyć tarcze ze złudzeniami optycznymi, sprawdzić swoją równowagę na równoważniach, rozdzielić przy pomocy pryzmatu światło na podstawowe barwy i obserwować ciecz w wirującej kuli.

– Nie zmuszamy gościa,

żeby oglądał po kolei konkretne urządzenia – mówi Anna Krochmal, dyrektorka Ogródo Doświadczeń. – On sam, spontanicznie, bawiąc się urządzeniami, przechodzi od jednego do drugiego. A jednocześnie się uczy. Wielokrotnie powtarzając doświadczenie, samodzielnie odkrywa zasadę działania. Próbuje, aż mu się uda. Czuje, że sam jest sprawcą odkrycia.

Kogo doświadczenie bardzo zaciekawiło ma dodatkowe pytania, może dopytać prze-

Ogród bazuje na formie liścia

wodnika, który zawsze jest gdzieś w pobliżu, w polu widzenia.

Ogród otwarty jest od 22 kwietnia, a w tym czasie odwiedziły go już rzesze krakowian. W tygodniu są to przede wszystkim wycieczki szkolne, ale w weekendy – rodziny z dziećmi, pojedynczy spacerowicze.

I w każdą sobotę i niedzielę przez ogród przewija się ponad tysiąc osób.

– Widoczny jest głód takiej przestrzeni wśród krakowian, nowoczesnej i eksperymentalnej – mówi Bartosz Haduch, architekt prowadzący projekt Ogródo Doświadczeń z ramienia biura Ingarden&Ewy Architekci. –

Ogród doświadczeń zajmuje obszar ok. 6 ha w Parku Lotników Polskich w Krakowie. Jest to przedsięwzięcie Partnerstwa Inicjatyw Nowohuckich, realizowane w ramach programu „Nowa Huta–Nowa Szansa” i PIW EQUAL w Polsce. Pieniądze z Unii Europejskiej – 1,8 mln zł – nie mogły być przeznaczone na inwestycję, gdyż płynęły z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach programu Zasoby ludzkie. Pułę tę wykorzystano na stworzenie biura, promocji, marketingu, monitoringu, na zatrudnienie pracowników i ich wynagrodzenia. Natomiast pieniądze na zagospodarowanie terenu (ogrodzenie, platforma, urządzenia) wygospodarowała Gmina Kraków – łącznie około 6,5 mln zł. Inwestorem jest Krakowski Zarząd Komunalny. Koncepcja ogrodu powstała w Biurze Ingarden & Ewy. Wykonaniem zajęła się AKG Architektura Krajobrazu. Budowa rozpoczęła się wiosną 2006 r., a wstępne otwarcie nastąpiło we wrześniu 2007 r. Wydzielono wtedy do użytkowania fragment ogrodu, tzw. zwiastun. Cały ogród otwarto jeszcze jesienią 2007 r., natomiast od 22 kwietnia br. jest już dostępny dla krakowian i turystów. W czwartek, 8 maja zostanie on oficjalnie otwarty. Od kwietnia tego roku ogród został włączony w strukturę Muzeum Inżynierii Miejskiej. Gmina Kraków nadal jest właścicielem terenu.

Nieregularne

Śr. nakład 105000 egz.

Zasięg lokalny

s. 8

s. 9

Nieregularne

Śr. nakład 105000 egz.

Zasięg lokalny

Nieregularne

Śr. nakład 105000 egz.

Zasięg lokalny

Nieregularne

Śr. nakład 105000 egz.

Zasięg lokalny

W Krakowie dla nauki, ale i dla relaksu, stworzono ciekawą scenografię. Od materiału po koncepcję bazującą na strukturze drzewa i liści. Ogród ten był dla architektów wyzwaniem. A okazał się sukcesem. Z wielu powodów. Chociażby dlatego, że w niezbyt długich okresach, gdy był otwarty, odwiedziły go rzesze krakowian.

Ogród jest otwarty od 22 kwietnia, codziennie w godzinach od 9.00 do 19.00. Wstęp jest płatny – 6 zł dorośli, 4 zł – dziecko, student, emeryt, 3 zł za każdą osobę w grupie co najmniej 10-osobowej. Dzieci do lat 7 – bezpłatnie. Grupie zorganizowanej zwiedzanie zajmuje ok. 1,5–2 godziny. Ale nie jest to tradycyjne zwiedzanie. Polega ono na tym, że wszyscy się rozpraszają i każdy zwiedza indywidualnie. W każdej przestrzeni zawsze jest co najmniej jeden instruktor. Wycieczki szkolne najchętniej są przyjmowane do godz. 14.00. Wtedy jest najwięcej przewodników. Najlepiej zarezerwować bilety – telefonicznie albo przez internet.

Nieregularne

Śr. nakład 105000 egz.

Zasięg lokalny

drzewo – ścieżki rozkładają się niczym gałęzie korony drzewa, a platformy edukacyjne – wyglądają jak listki. I to dosłownie. Architekci analizowali bowiem geometrię struktury liścia i na niej bazowali, projektując platformy. Ich kształty to zmodyfikowane liście. Zainspirowane naturą będą elementy, które w ogrodzie dopiero się pojawią. A więc – dwa pawilony, w których znajdują się sale konferencyjne, ekspozycje, kawiarnie. Jeden z nich będzie posiadał

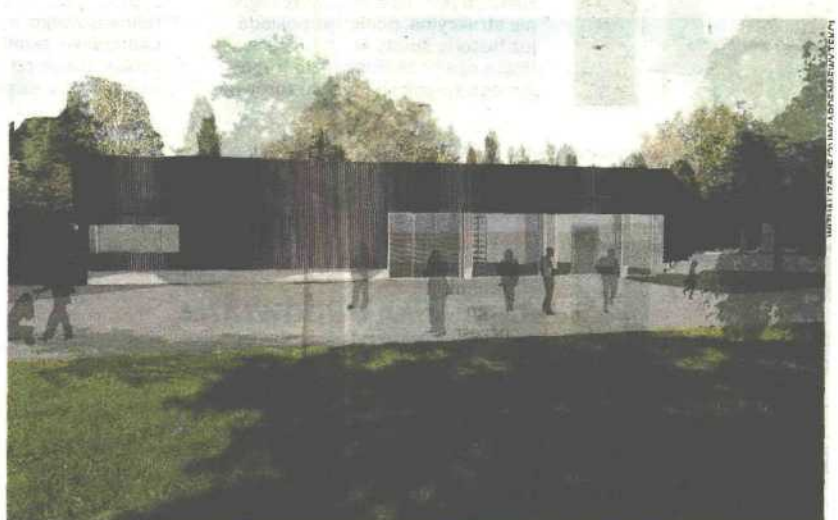
szeroki taras, którego część ma odpływać na pontonie i dryfować po stawie niczym wysępka, czego być może od razu nie spostrzegą siedzący przy stoliku goście kawiarenki. Obecnie jest w ogrodzie otwarty tymczasowy pawilon, w którym znajduje się multimedialna ekspozycja nt. Ogrodu Doświadczeń. Pawilony będą niskie, o specyficznych kształtach, zbudowane z naturalnych materiałów, głównie z drewna. Tworzą różnorodne osie widokowe na cały ogród. Prace w nim zwieńczy dwudziestometrowa wieża widokowa. Nawet ona bazuje na geometrii liścia, dlatego będzie trochę pozaginana.

Inspiracja naturą to nie tylko koncepcja i forma. To również użyte materiały.

Wszystkie są naturalne – kamień, drewno, kruszywo. Większość z nich to surowce wtórne.

– Można na nich bazować, tworząc ciekawe struktury, a ograniczając koszty – wyjaśnia Bartosz Haduch. – Część z nich od początku chcieliśmy zastosować. A resztę po prostu znaleźliśmy w zakładach kamieniarskich wokół Krakowa. Bardzo ciekawe rzeczy wpadły nam w ręce zupełnie przypadkowo – dodaje.

Na przykład bardzo powszechne odpady, jakimi są ścinki granitu, specjalnie obrobione i ukształtowane, układają się pod wprawną ręką ar-

chitekta w geometryczną formę liścia. Z jednej z budowli w centrum Krakowa, gdzie akurat zmieniano nawierzchnię, architekci przywieźli porfir. A w innym zakładzie znaleźli stopy kręgów z czarnego granitu, które jak się okazało były odpadami. Wycinano je z podstaw umywalk przy budowie hotelu Qubus. Architekci nadali im ciekawy układ geometryczny mozaiki.

Na końcu parku znajdują się pagórki, sztucznie usypane, a na nich – platformy widokowe, z których można spoglądać na cały park. Można sobie przysiąść na płaskich, dużych kamieniach. Wykonawcy dostali je za darmo z jakiegoś zakładu kamieniarskiego.

W przyszłości ogród być może będzie otwarty również w nocy, np. w trakcie niektórych imprez. Planowane jest również uzupełnienie projektu zieleni, którą biuro Ingarden &

Ewy wykonało we współpracy z firmą Land-Arch.

Projekt otoczenia, małej architektury i scenariusz działania parku to też dzieło biura Ingarden & Ewy. Urządzenia edukacyjne to również autorska wizja. Zaprojektowali je dr Marek Gołąb i Krzysztof Stępień. Wiele zawdzięczają one wykonawcy – architektowi Jackowi Rudkowskiemu. Urządzeń jest w ogrodzie ok. 60, wysepek – ok. 30.

– W tym projekcie jest optymalna liczba urządzeń do dobrej percepcji tej przestrzeni – mówi Bartosz Haduch. – Zapewnia optymalną równowagę między elementami edukacyjnymi a krajobrazowymi. Ogród może

przecież być miejscem spędzania wolnego czasu, relaksu w weekend. To unikalne rozwiązanie w Europie.

Podobny park w Norymberdze jest zbudowany na innej zasadzie, tam główny nacisk położono na aspekt edukacyjny, zaś otoczenie jest siermiężne.

Nieregularne

Śr. nakład 105000 egz.

Zasięg lokalny

Chcieliśmy stworzyć niepowtarzalną przestrzeń. Nie tylko dla edukacji, ale też rekreacji. Zatopioną wśród zieleni. Aż się prosi, by inne parki w centrum miasta zostały urządzone w tak ciekawy i nowatorski sposób. Tkwi w nich ogromny potencjał, ale od lat nic się w nich nie zmienia. Tak było również z Parkiem Lotników. Tu na szczęście udało się zagospodarować przestrzeń w twórczy sposób, a do tego

nie-
drogo – do-
daje.

Ogród Doświadczeń to rzeczywiście przemyślana struktura. W całości inspirowana naturą – od formy po materiał.

Koncepcja ogrodu powstała w słynącym z artystycznych budowli krakowskim biurze architektonicznym Ingarden & Ewy. Jest prosta i logiczna,

związana z ekologią, naturą, recyklingiem. Architekci przy projektowaniu bazowali na istniejących ścieżkach. Dodali do nich platformy na urządzenia edukacyjne. Cały schemat przypomina

Nieregularne

Śr. nakład 105000 egz.

Zasięg lokalny

